

Meri-Lapin työllisyyspalvelut - yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma

KH 16.10.2023 § 280
3607/00.04.01/2023

Valmistelija

Työllisyyspäällikkö Samuel Juntunen

Kuntien tulee 31.10.2023 mennessä ilmoittaa Työ- ja elinkeinoministeriöön sopimus yhteisestä toimielimestä ja työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelma.

Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistoimintasopimus on valmisteltu kaupunginhallituksen 23.08.2023 § 217 hyväksymät pääperiaatteet huomioiden. Yhteistoimintasopimuksessa sovitaan yhteisen toimielimen perustamisesta laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) tarkoitettujen julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä lain 12 § ja 13 § tarkoittamilla tavoilla.

Sopijakunnat (Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio) muodostavat yhteisen Meri-Lapin työllisyysalueen. Kunnat perustavat tehtävää varten yhteisen toimielimen. Tornion kaupunki toimii työllisyysalueen vastuukuntana. Muut sopijakunnat siirtävät järjestämisvastuunsa yhteiselle toimielimelle.

Kuntien yhteisenä toimielimenä työllisyyspalveluiden järjestämiseksi toimii Tornion kaupungin hallinnon yhteydessä toimiva Meri-Lapin työllisyyslautakunta. Lautakunta vastaa laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä määriteltävistä työvoimaviranomaisen tehtävistä. Lautakunnan toimikausi on valtuustokausi.

Päätävältä lautakunnassa käyttää sopijakuntien valitsevat ja vastuukunnan kaupunginvaltuuston nimeämät jäsenet. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Jäsenmäärä määräytyy kuntien työvoimamäärän suhteessa seuraavasti:

- Kunnan työvoimamäärä 6000 tai yli = 3 jäsentä (sopimushetkellä Kemi ja Tornio)
- Kunnan työvoimamäärä 3000- 5999 = 2 jäsentä (sopimushetkellä Keminmaa)
- Työvoimamäärä alle 3000 = 1 jäsen (sopimushetkellä Simo, Tervola, Ylitornio)

Lautakunnan puheenjohtajana toimii Kemin edustaja. Lautakunnan varapuheenjohtajuus on muilla kunnilla Kemiä ja Torniota lukuun ottamatta. Varapuheenjohtajuus on kuntien mukaan aakkosjärjestyksessä kahden vuoden välein kiertävä.

Lautakunnan päätöksiin ei ole vastuukunnalla tai muilla sopijakunnalla otto-oikeutta.

Lautakunnan tehtävät on määritelty yhteistoimintasopimuksen luvussa 5.

Talouden järjestäminen ja kustannusjako on määritelty yhteistoimintasopimuksen luvussa 8. Sopimuksen mukaisten tehtävien taloudenhoito on vastuukunnan vastuulla. Lautakunnan talous on osa vastuukunnan talousarviota ja taloussuunnittelua ja talousarvion

valmistelussa noudatetaan vastuukunnan talousarvioprosessia. Sopijakunnat turvaavat työllisyyspalveluiden lakisääteisten tehtävien riittävän rahoittamisen yhdenvertaisella tavalla kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti.

Rahoitustarpeeseen vaikuttavat lakisääteisten tehtävien ja veloitteiden hoitaminen sekä työnantajien ja työmarkkinoiden ennakoitavat tarpeet koko työllisyysalueen osalta.

Työllisyysalueen taseyksikön kustannustenjakoperiaatteena on se, että jokainen kunta kattaa omat kustannukset mahdollisimman pitkälle. Kuntien laskennallisesti jakamat kustannusosuudet noudattavat valtion tapaa rahoittaa työvoimapaalveluiden valtionosuustehtävää kunnille. Työllisyysalueen nettokustannuksista 50 % jaetaan sopijakuntien 18-64 -vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella ja 50 % sopijakuntien työttömien (laaja käsite) suhteellisten osuuksien perusteella.

Niiden kustannusten osalta, jotka on mahdollista laskuttaa kuntakohtaisiin toteutuneisiin kustannuksiin perustuen, tehdään erillinen suunnitelma ja lautakunnan päätös, joka käsitellään osana vuosittaista talousarviovalmistelua. Edellä mainitun laskutuksen kriteerit on määritelty yhteistoimintasopimuksessa luvussa 8.

Yhteistoimintasopimuksen luvussa 10. määritellään palvelualueet ja palvelualueopimusten sisältöä. Meri-Lapin työllisyysalueelle muodostetaan kaksi palvelualueita. Toiseen palvelualueista sopimuksen hyväksymisvaiheessa kuuluvat Tornio kaupunki ja Yli-Iin kunta ja toiseen Kemin kaupunki sekä Keminmaan, Simon ja Tervolan kunnat. Molemmilla palvelualueilla on oma palvelualuejohtaja. Molempien palvelualueiden tarpeet ja erityispiirteet otetaan huomioon osana valtuustokausittain hyväksyttävää järjestämissuunnitelmaa sekä osana vuosittaista talousarvio- ja toimintasuunnittelua. Palvelualueopimukset päättää työllisyyslautakunta.

Yhteistoiminnan käynnistyessä 1.1.2025 lukien valtion henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen perusteella vastuukunnan palvelukseen ja vastuulle työvoimapaalveluiden järjestämisestä annetun voimaantulolain (383/2023) mukaisesti. Liikkeenluovutuksen yhteydessä valtiolta siirtyvää henkilöstöä voidaan edelleen siirtää muiden sopijakuntien palvelukseen. Tämä siirto huomioi valtion muutosneuvotteluprosessin ja perustuu ennen liikkeenluovutusta tehtäviin palvelualueopimuksiin. Luvun 10 mukaisissa palvelualueopimuksissa määritellään sopijakuntien vastuut virkojen ja toimien perustamiseksi sekä tehtävämäärittelyn siirtyvän henkilöstön osalta. Siirroissa huomioidaan henkilöstön yhdenvertaisuus ja hyvä henkilöstöpolitiikka.

Työllisyysalueen henkilöstömitoitus ja osaamistarpeet perustuvat erilliseen henkilöstöä käsittelevään suunnitelmaan, joka valmistellaan loppuun valtion yt-neuvottelujen päättymisen jälkeen.

Yhteistoimintasopimuksessa on lisäksi määräykset valtiolta liikkeenluovutuksen perusteella vastuukunnan vastuulle siirtyvistä sopimuksista ja päätöksistä, asiakkailta perittävistä maksuista, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta, vakuutuksista ja vahingonkorvausvastuusta, asiakastietojen käsittelystä, asiakirjahallinnasta ja tietoturvasta.

Sopimuksen muuttamisesta ja erimielisyyksien ratkaisemisesta määrätään sopimuksen luvussa 17 ja sopimuksen luvussa 18 määritellään sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanomismenettely.

Meri-Lapin työllisyysaluelautakunta perustetaan sen jälkeen, kun valtioneuvosto on vahvistanut työllisyysalueen eli aikaisintaan maaliskuussa 2024. Valmisteluvaihe toteutetaan tämän sopimuksen mukaisilla järjestelyillä ja työnjaolla. Valmistelusta tehdään erillinen talousarvio, josta päättää vastuukunta. Talousarviosta pyydetään lausunnot sopijakunnilta. Valmistelun nettokustannukset veloitetaan sopijakunnilta tämän sopimuksen sovitun kustannusjakomallin perustella.

Sopijakunnat perustavat valmistelutoimielimen valmistelun tueksi. Toimielimen kokoonpanossa noudatetaan tässä sopimuksessa esitettyä lautakunnan jäsenten nimeämisperiaatetta. Valmistelutoimielimen jäseneksi valitut henkilöt jatkavat perustettavassa työllisyyslautakunnassa.

Liite 1: Yhteistoimintasopimus

Järjestämissuunnitelma

Yhteistoimintasopimuksen lisäksi Työ- ja elinkeinoministeriöön tulee toimittaa työvoimapalvelujen järjestämissuunnitelma. Työllisyysalueet voivat täsmentää järjestämissuunnitelmaansa ja kehittää sitä edelleen lokakuun 2023 jälkeenkin, alueen tarpeiden mukaan. TEM hyödyntää työllisyysalueiden perustamista koskevan arvioinnin ja päätöksenteon tukena ainoastaan määräaikaan mennessä palautettuja suunnitelmia.

Meri-Lapin kehittämiskeskuksen työllisyystiimi on valmistellut järjestämlain 15 §:n 4 momentin mukaisen Meri-Lapin työllisyysalueen järjestämissuunnitelman. Järjestämissuunnitelma täydentyy ja tarkentuu valmistelun edetessä ja yhteistyössä TE-toimiston, ELY-keskuksen, KEHA-keskuksen ja muiden toimijoiden kanssa.

Lain mukaan suunnitelmasta on käytävä ilmi:

- a) tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen;
- b) tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut;
- c) toimipisteiden määrä ja sijoittuminen;
- d) yhteistyötahot ja -muodot;
- e) työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen;
- f) varautuminen rakennemuutostilanteisiin.

Liite 2: Meri-Lapin työllisyyspalveluiden järjestämissuunnitelma

Päätösehdotus

Hyväksytään yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma ja esitetään edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Tarkastetaan pöytäkirja asian osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.
